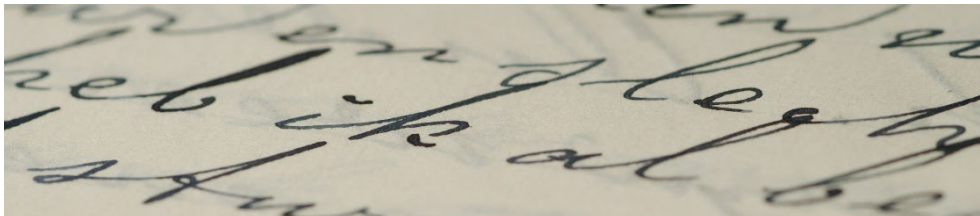

Schrijven voor het beeldscherm

Ga je teksten schrijven voor je online module? Zorg er dan voor dat ze beeldschermproof worden.

Houd je bij het schrijven voor het beeldscherm aan de volgende richtlijnen:

Houd het kort:

- Maak korte zinnen (max. 15 woorden)
- Zet liever een punt dan een komma
- Maak korte alinea's (max. 4 à 5 regels)

Houd het simpel:

- Schrijf op B1 niveau
- Eén mededeling per zin
- Gebruik **makkelijke woorden** (<https://www.ishetb1.nl/>)
- Gebruik je vakjargon? Dat is prima, maar met mate en gebruik dan steeds hetzelfde woord
- Beperk het aantal nieuwe begrippen per pagina

Schrijf actief:

- Gebruik regelmatig de gebiedende wijs
- Spreek de lezer aan met 'je'
- Vermijd de lijdende/passieve vorm

Breng verbanden aan in de tekst (!):

- Ga er niet vanuit dat de student het verband tussen de ene en de andere zin wel zal leggen
- Gebruik regelmatig verwijswwoorden en **structuuraanduiders** om het verband duidelijk te maken. Denk hierbij aan woorden als: ook, maar, toch, echter, daarna, doordat, daarom, hierom, hiervoor, hierbij, waardoor, namelijk, zoals, zo en dus

Zet het belangrijkste bovenaan:

- Onthoud: mensen lezen zelden de hele tekst van boven naar beneden. Meestal beginnen ze met de eerste zin. Is die interessant, dan lezen ze de rest van de alinea. Zet daarom het belangrijkste bovenaan
- **Kom snel tot de kern** (dus geen lange inleidende zinnen)
- Liever eerst de conclusie en dan de uitleg dan andersom
- Blijf de lezer met kopjes en **signaalwoorden** verleiden tot lezen

Faciliteer scannend lezen:

- Plaats kopjes boven een alinea
- Plaats **signaalwoorden** in de tekst; deze maak je bijvoorbeeld **vet**
- Geef bijschriften en instructieteksten (zoals '*klik hier*') een afwijkende opmaak

Tip!

- ▶ Niet iedereen leest de kopjes. Laat daarom de kop, of de strekking ervan, terugkomen in de alinea die eronder staat. Studenten die scannend lezen, lezen juist wél de kopjes en signaalwoorden. Maar studenten die verdiepend lezen slaan de kopjes vaak over.

Maak duidelijke opsommingen:

- Gebruik opsommingstekens
- Geef elk onderdeel van de opsomming dezelfde grammaticale opbouw
- Zet geen komma's en zeker **geen puntkomma's** achter elk deel van de opsomming; dit verstoort namelijk het paginabeeld
- Sluit een opsomming NIET af met 'etc'; een student heeft meestal geen idee wat hij daarvoor moet bedenken

Zorg voor een rustig en herkenbaar paginabeeld:

- Plaats witregels tussen de alinea's
- Plaats teksten links en afbeeldingen rechts
- Zorg voor **smalle tekstkolommen**; 7 tot 12 woorden breed is ideaal
- Zet teksten liever niet in kolommen naast elkaar

Maak duidelijke opdrachten:

- Zet een opdracht in de **gebiedende wijs**
- Maak géén samengestelde opdrachten / stel één vraag tegelijk

Maak eenduidige meerkeuzevragen:

- Onthoud: het gaat om de inhoud, niet om de leesvaardigheid!
- Geen instinkers!
- Geen (dubbele) ontkenningen
- Geen stellingvragen met twee stellingen (hiermee doe je een te groot beroep op de leesvaardigheid)

Combineer tekst op de juiste wijze met beeld en audio:

- Onthoud: mensen kunnen NIET luisteren en lezen tegelijk, tenzij de leestekst exact gelijk is aan de audiotekst
- Heb je een audiofragment? Ondersteun dat dan met beeld, NIET met (lange) tekst
- Wil je dat ze het écht onthouden? Plaats dan **een beeld + een woord**
- Hoort een tekst bij een afbeelding? Plaats de tekst en het beeld dan dicht bij elkaar

Schrijftips

- ▶ Eerst schrijven, dan schrappen.
- ▶ Kill your darlings! Heb je een fantastische volzin gemaakt? Van vier regels met een paar prachtige galgwoorden? Helaas! Dat leest niemand. Pas het daarom aan.
- ▶ Controleer de tekst op veelgemaakte fouten. Schrijf je vaak passief? Zoek dan (Ctrl+F) op zinnen met: worden, kunnen, moeten, zullen.
- ▶ Heb je last van een writersblock? Doe dan het volgende:
 - Ga ervoor zitten!
 - Ga 10 minuten lang gewoon schrijven. Let niet op de kwaliteit, inhoud of structuur. Gewoon blijven schrijven! Dan kom je namelijk vanzelf op gang.
- ▶ Lees elkaars werk tegen. Want iedereen is blind voor eigen schrijf- en stijlfouten. Laat het daarom tegenlezen door een ander.